

BEGUNSTIGELSE

Begunstigelse betyder, at du vælger, hvem der skal have din forsikring eller pension, hvis du dør, inden den er udbetalt.

Hvis du ønsker, at dine forsikringer eller pensioner skal udbetales direkte til en eller flere bestemte personer, kan du vælge imellem

- nærmeste pårørende
- særlig begunstiget
- ingen begunstigelse.

Hvem er nærmeste pårørende?

Ifølge loven er nærmeste pårørende i nævnte rækkefølge

- din ægtefælle eller registrerede partner
- din samlever, hvis I lever sammen på fælles bopæl og venter/har eller har haft fælles børn *eller* har levet sammen i et ægteskabs-lignende forhold på fælles bopæl i de sidste to år før dødsfaldet
- dine livsarvinger, det vil sige dine børn – hvis de ikke lever, dine børnebørn osv.
- dine arvinger ifølge testamente
- dine arvinger i følge loven.

Hvis du har indsat nærmeste pårørende som begunstiget inden 1. januar 2008 er din samlever ikke omfattet af nærmeste pårørende.

Du skal være opmærksom på, at det altid er dine nærmeste pårørende, der er begunstiget, hvis du ikke aftaler andet med os.

Hvad betyder særligt begunstiget?

Du kan indsætte en eller flere navngivne personer ind som særligt begunstiget i stedet for standardbegunstigelsen nærmeste pårørende.

På pensionsordninger kan det dog kun være personer indenfor denne kreds:

- din ægtefælle eller registrerede partner
- dine livsarvinger (børn, børnebørn osv.)
- din tidligere ægtefælle eller tidligere registrerede partner
- din samlever og dennes livsarvinger
- dine stedbørn og deres livsarvinger.

I denne forbindelse defineres en samlever som en navngiven person, man har fælles bolig med på det tidspunkt vedkommende begunstiges.

Du kan dog kun begunstige én navngiven samlever, selvom flere personer eventuelt opfylder definitionen.

Du har mulighed for at bestemme, at udbetalinger fra dine forsikringer eller pensioner skal være særeje eller båndlægges for den begunstigede.

Hvordan udbetales pengene?

Hvis du dør, inden dine pensioner er udbetalt, eller forsikringer er udløbet, og har du indsat en begunstiget på din pension eller forsikring, bliver beløbet udbetalt direkte til den eller de begunstigede. Det sker altså uden om dit bo, hvilket betyder, at pengene er beskyttet mod eventuelle kreditorer i boet.

Danske Bank og Danica Pension tilbageholder og afregner en eventuel boafgift til staten inden beløbet udbetales.

Ingen begunstiget

Ønsker du, at pengene fra din forsikring eller pension skal udbetales til dit bo, skal du vælge

ingen begunstiget. Når pengene udbetales til boet, er de imidlertid ikke beskyttet mod eventuelle kreditorer.

Danske Bank og Danica Pension skal ikke tilbageholde boafgift - den betales i stedet af dit samlede bo. Der skal dog kun betales boafgift, når boets værdi overstiger 346.000 kr. (2025) Beløbet reguleres hvert år.

Anfægtelse af begunstivelse

Er der indsat en begunstiget på forsikringen eller pensionen, kan det anfægtes af en ægtefælle eller en livsarving. Det gælder også, selvom den begunstigede er tvangsarving, og selvom begunstigelsen er uigenkaldelig. Udbetalingen til den begunstigede skal anfægtes inden et år efter dødsfaldet.

Hvis begunstigelsen anfægtes, kan den begunstigedes andel af udbetalingen reguleres, hvis begunstigelsen vurderes at være urimelig i forhold til ægtefællen eller en livsarving. Reguleringen sker efter en skønsmæssig vurdering i skifteretten.

Skifteretten lægger blandt andet vægt på

- baggrunden for indsættelsen af den begunstigede
- ægtefællens, livsarvingens og den begunstigedes økonomiske behov
- omstændighederne i øvrigt.

Det beløb, der efter reguleringen kan tilfalde ægtefællen eller en livsarving, kan dog ikke overstige det beløb, som den pågældende ville have fået som boslod og/eller tvangsarv, hvis pengene i stedet indgik i boet.

Regler for anfægtelse af en begunstiget gælder ikke for begunstigelser, der er oprettet før den 1. januar 2008, hvis begunstigelsen er uigenkaldelig, eller den begunstigede er tvangsarving.

Overførsel til ny leverandør

Du skal være opmærksom på, at hvis du overfører en forsikring eller pensionsordning fra en leverandør til en anden leverandør, så vil begunstigelsen altid være en ny begunstivelse, selv om den overførte aftale oprindeligt er oprettet før 1. januar 2008.

Uigenkaldeligt begunstigede

Ønsker du at sætte en person ind som uigenkaldeligt begunstiget, skal du give personen besked om det - gerne skriftligt, så den begunstigede har dokumentation for, at begunstigelsen er uigenkaldelig. Du bør også give Danske Bank og Danica Pension skriftlig besked.

Du skal være opmærksom på, at hvis du har indsat en uigenkaldeligt begunstiget, kan du kun i begrænset omfang selv disponere over pensionen eller forsikringen. En række dispositioner vil derfor kræve, at du får skriftligt samtykke fra den begunstigede - f.eks. hvis du vil ændre begunstigelsen eller hæve pensionen før tid.

Særligt for forsikringer uden fradrag for indbetalingen

Har du en forsikring, hvor der ikke er fradrag for indbetalingen, kan du vælge at begunstige dine nærmeste pårørende eller at indsætte en særligt begunstiget. Og her er der ingen begrænsninger for, hvem du kan indsætte som særligt begunstiget - du kan f.eks. begunstige foreninger eller personer, du ikke er i familie

med. Pengene udbetales direkte til den eller de begunstigede uden om dit bo, hvilket betyder, at pengene er beskyttet mod eventuelle kreditorer i boet.

Reglerne om anfægtelse af begunstigelse og reglerne om uigenkaldeligt begunstigede gælder også for forsikringer uden fradrag for indbetalingen.

Danica Pension tilbageholder og afregner eventuel boafgift til staten inden beløbet udbetales.

Hvad er boafgift?

De værdier, du efterlader, når du dør, skal der betales en såkaldt boafgift af. Der skal betales boafgift af dine værdier, der overstiger et bundfradrag på 346.000 kr. (2025) Beløbet reguleres hvert år.

Hvis din pensionsordning udbetales direkte til en eller flere begunstigede, afregnes boafgiften uden bundfradrag, fordi pengene ikke indgår i dit samlede bo.

Der er tre satser for boafgift alt efter modtagerens relation til afdøde.

- Ingen boafgift
- 15 procent boafgift
- 36,25 procent boafgift og tillægsboafgift.

Ingen boafgift

Der skal ikke betales boafgift af udbetalinger til din ægtefælle eller registrerede partner. Det samme gælder for løbende udbetalinger, der beskattes som personlig indkomst, og som udbetales til børn under 24 år, tidligere ægtefælle, tidligere registrerede partner eller samlever. Børn defineres her som egne børn, stedbørn, samlevers børn og deres børn.

15 procent boafgift

Der betales 15 procent i boafgift, når pengene udbetales til

- samlever, hvis I lever sammen på fælles bopæl og venter/har eller har haft fælles børn *eller* har haft fælles bopæl i de sidste to år før dødsfaldet
- livsarvinger (børn, børnebørn m.fl.)
- svigerbørn
- stedbørn og disses livsarvinger

- samlevers livsarvinger, der har og har haft samme bopæl som dig de sidste to år
- forældre
- tidligere ægtefælle eller tidligere registreret partner
- andre personer, der har haft samme bopæl som dig de sidste to år.

36,25 procent – boafgift og tillægsboafgift

Udbetales pengene til andre arvinger eller begunstigede, som du ikke har eller har haft fælles bopæl med de sidste to år, skal der udover boafgiften på 15 procent betales en tillægsboafgift på 25 procent. Det kan f.eks. være søskende, nevøer, niecer, samlever og samlevers børn, der ikke har haft samme bopæl som dig de sidste to år, og personer, du ikke er i familie med.

Tillægsboafgiften beregnes efter fradrag af den almindelige boafgift på 15 procent, så der reelt betales 36,25 procent i samlet afgift.

Den præcise beregning af afgiften afhænger af:
1) boets størrelse,
2) bundfradragets størrelse (der årligt reguleres)

3) hvorvidt boets størrelse overstiger størrelsen på bundfradraget.

Derfor er afgiftssatsen på de 36,25 procent ikke den endelige procentsats, men kan betragtes som en vejledende maksimumsats.

Flere oplysninger

Du kan læse mere om pension, forsikring og begunstivelse på www.danskebank.dk/pension.